

The Models

„The Models vznikli jako důkaz, že na to, abyste byli úspěšnou hudební skupinou, nemusíte zahrát ani notu. Image je nejvíc.“

(The Models)

Djs, kteří jsou vždy připraveni na svém místě. Na tom správném místě. Fejsbuky napěchovaný fans, luk a vizu vždy čupr. Noty? Nezájem. Hlavní je držet koncept. Táhnou za sebou lidi. Do toho London, Berlín, New York, Montreal. Psaní, hraní, focení a spojující prvky: zvuky a štýlko. Vždy nejčerstvější in-formace, vždy na čele pelotónu. To jsou Tobiáš – se stigmatem jména Jirous, michal – všechno s malým – nanoru a Radek, který si z nějakého důvodu změnil pěkné české „k“ na konci svého jména na „q“. Vůbec nevím proč.

Viděl jsem modeláře přímo v akci, pouští zvuky a hážou u toho patkama. V pravidelném rytmu ke mě ale hlavně vždy dorazily pozvánky na jejich tématické sety. Někdy třeba i pětkrát, protože image musí mít taky masivní promo. Koncepty pozvánek mají na svědomí tak nějak všichni, i když spoušť mačká Radeq. I typo je jeho. The Models jsou značka. Mají jeden velký příběh, složený ze tří kapitol a hlavně mají styl, styl, styl. Mohli by prodávat lízatka, starý komunistický známky a nebo jen svůj dech a věřím, že by to všechno šlo na dračku. Tvarosloví pozvánek se na první pohled logicky musí zdát být tou nejprvoplánovější módičkou mnoha jiných už viděných. Písma plná vědomého sajrajtu, když jde o špínu, chlad, když chceš mrazit. Jakoby neumětelské čmáranice umístěné na okrajích školních sešitů a fixové disco-kresby, ve kterých se autoři snaží zapomenout na vše, co o písmu vědí a touží se vrátit do bodu nula. To bývá těžké, moc těžké. Modeláři to ale na rozdíl od zástupů dalších, dělají celkem přesvědčivě a umí ty koktejly dost chutně umíchat. Nejde o nový vizu koncept, ale protože mají svoje fotky s koulema, daleko snáz se jim jede do cíle. Fotograf a typograf se nemusí rvát o volný kout ve fotce, jen aby písmo náhodou foto nerozsekalo! Oba světy si vyhoví. Tidle kluci mají mlsný jazyček a k tomu kus fištrónu! Esence živočišné provokace a zároveň „pouhá“ intelektuální hra. Nebo, že by se Nanoru po večerech opravdu emo řezal žiletkou do slabin a Tobiáš jezdil na vodrbaném skejtu? Asi ne, ale vše pro styl.

The Models jsou sladkou tříští rukopisů, emocí, rozumu a citu. Vždy se ale logicky potká fotka s písmenama a nemáte vizuálně-informační zmatek, jestli ti kluci neprodávají třeba metal. Pokud vám by vám ho snad ale chtěli nabídnout, snadno to poznáte. Zní to možná jako banalita, ale vytvářet pravidelně vizuál odpovídající tomu, co pouštím, není u hudebníků vůbec pravidlem. Tihle kluci si na hlavu naperou kovbojské klobouky a vesty s třásněma nebo z bavlnky do tmy namotají nápis The Models, nechají se postříkat kapkama od Maskera... A jak to tady tak sepisuju, o to víc mi z toho všeho leze ten tisíckrát viděnej model: chlapi jsou dostatečně pomačkaní, dostatečně indie, ale ne zase moc, dostatečně infantilní, když si strkají mezi nohy plyšové žaby a hudba, sper to čert. Nějaký remix pořádný prdy lehce dají a určitě i kalhotky na mixák přilítnou. Tenhle způsob muzicírování má obrovskou výhodu. Nikdy nebudete kapelou jednoho hitu. Těch hitů co můžete přemlít, a v zásadě se nemůžete netrefit, na vás totiž čekají tuny. Tak co to lidi tolik táhne k těm nafintěným modelkám? Mají styl. Prostě a tečka. Tyto nemuzikanty lidi berou i kdyby měli na hlavách třeba naděláno, prostě v hlavách jim to sakra vrčí a skučí. S tím se musíte smířit. Jedou, a už jen chvíle chybí k tomu, až si v drogeriích celého globalizovaného světa budete moci koupit zubní pastu s názvem The Models Fresh Dandy Nihil Style Now. Koncept reklamy: Nano, model: Toby, foto: Radeq. Byli by totiž úplně blbí, kdyby této vysoké a do jemna našlehané vlny víc nevyužili. Ale k čemu vlastně?

Petr Babák, grafický designér

Master's Hammer

„Založte si vlastní kapelu a zapomeňte na starý dementní muzikanty.“
(František Štorm)

Master's Hammer, to je hlavně František Štorm. Renesanční jezdec svištěcí napříč symbolikou sedící na neosatanistickém trůnu. To je Franz běžající v Televizním klubu mladých, pořadu ČST plném populární hudby 80. let. Uvědomuju si, že nejsilnější František Štorm, typograf, designér a pedagog Vysoké školy uměleckoprůmyslové, byl a je právě v Master's Hammer. Jeho největší zářezy pro mě paradoxně nepřicházejí z oblasti tvorby písma, rozhodně to nejsou ani knihy upravované pro různá nakladatelství, ale právě lídrovství v Master's Hammer. Pokud o té kapele chcete vědět všechno, stačí si přečíst názvy skladeb: Rychlejší než satan, Jáma pekel, Hnijící ráj, Kolem kotle, Až já budu v hrobu hníti... Výjimečná, neskutečně barokně pitoreskní práce s textem a taky Františkova vášeň pro heraldiku. To je Franz, kterého miluju. V heraldice je silnej jak noha vod stolu. (Málokdo zná Frantova dědečka, vynikajícího heraldika Břetislava Štorma a tudy jdou pevně vázané kořeny.) Zapomenout rovněž nelze Štormovu knihu, do níž několik let sbíral loga metalových kapel a pak ji vystavil v rámci semestrálních klauzur. Studie metalového tvarosloví, většinou tvořené vyučenými řezníky a zaměstnanci piteven. Klystýr, jeden za druhým.

Pódiové vystupování i celkovou stylizaci Master's Hammer rozluštíte snadno – pentagramy, černá vs. ještě černější, uniformy, sem tam rituálek a trocha krve, zase černá, svíčky a sklepení. To vše rámuje nabustrovanej hlas lídra a dvorního skladatele, demiurga Františka Štorma. Oči mu svítí šílenstvím a tehdejší natupírovaná houně vlaje těsně nad stejně plápolajícími svícemi. Začít, a jak už to u žánru bývá, klidně i skončit můžeme totálně vymakaným logem kapely, protože v něm dlí veškerá kultura Frantova blackmetálu: penta, lebák, sekyrka, obrácený kříž, vše složený do satan šuplíku, pěkně a úhledně. Tvarosloví sedí. Jeden klystýr. Totéž platí o obalech vinylů a CD. Rituál, Jilemnický okultista a zejména Šlágry a poslední opus Mantras – venkovská operetta. Vizuální chybu na nich nenajdete. Služba. A písmo, jak jinak, samá gotická fraktura. Ale jen tak ledajaké zalomeniny Hammer nepoužívá. Nebojím se říct, že jen ty nejlepší, vychytané do těch největších zalomenin, kterých je Franta typograf schopen. Sada klystýrů.

Přiznám se, že naprosto nejvíc mě ale baví současnost Master's Hammer. Hlavně ta na „vedlejším“ albu Airbrusher. Nadsázka, vesnickej humor, odrhovačky, pranýř a opět série oblíbených klystýrů. Franta jakoby vystoupil sám ze sebe a dívá se z dálky. Určitě k tomu přispívají i jeho pravidelné pobyty v Indii. Nelevituje a ani nevyměnil džíny za jemňoučké sárí, dál chodí po špinavé zemi a Indii si vstřebává po svém. Čistí. Odstěhoval se z Prahy a okupuje prostor mezi dvěma rybníky na jihu Čech. V anotaci k albu Airbrusher píše: „Imperativ tzv. dobrého vkusu a kvalitní kultury přestává vyhovovat stále mlsnějším fajnšmekrům. Uznávaní teoretici po nás požadují, abychom byli neteční k pokleslým jevům, přestože ony jediné si ještě ubránily ten zbytek upřímnosti, který vysoké kultuře chybí. Je tu vonička kramářských písní mimoděk zpatlaná na počítači nějakým unaveným grafikem. Pár laciných, nenáročných, kýčovitých melodií, snůška pořouchlých textů, zcela bez užitku, ale o to opojnější. Vulgárním nevkusem proti etablovanému undergroundu! To je Airbrusher.“ Přidávám navrch jeden klystýr.

Petr Babák, grafický designér

1a2v1

„Oblékáš si leskimo? Dej si radši Eskymo!“

(Jaro Haro)

Mireček s Kolouškem. DJ Haro s VJ Kolouchem aka Janem Šrámkem, chcete-li. Základ 1a2v1, zvuky a obrazy. Tygři, diamanty, vektory, kšilty, kožichy, fialová, vektorová grafika, plátkové zlato, pixlovačky a diskokoule naruby. Sám bych řekl, že diskokoule naruby a ještě k tomu pod proudem je ten pravý termín. Band vznikl vlastně náhodou. Jaromír Hárovník aka kolínský japonec Jaro Haro dostal jako semestrální úkol ve svém domovském ateliéru 304 na VŠUP zadání: Založte kapelu a vše co s tím souvisí. Bylo pro mě moc příjemným překvapením, že vesměs všichni studenti do toho úkolu totálně ujeli, však jen Miro u toho zůstal. Byla to trefa. Mírek vrátil, nosil jeden výborný nápad za druhým, prostě obousměrná radost. I když se bez mučení přiznávám, že zvuky 1a2v1 pravidelně neposlouchám, jednou za čas a hlavně ze zvědavosti si něco na mspace, FB či youtube najdu. Když si představím Mirka v jeho prvním kostýmu, který si sám ušil pro klauzury, červené leskimo vs. žlutý filc, jeho velmi blondatá vizáž, šlapající web a beaty navrch, rozlije se mi kolem uší příjemné teplo. Předurčen stát se stár a tak se ptám, Mirku, proč tolik leskima a tygrů, dyť těch symbolů používá už kde kdo? „Důležitý je, že všechny tyhle „vychytávky“ jako leskimo atd. je kulisa, která nás dokáže podpořit a taky určují hranice, mezi lidskou rasou a tím, kdo je na pódiu. Každopádně to ale není zásadní směrnice naší skupiny, tím chci říct, že časem budeme hrát třeba v dvoudílných plavkách a pořád to budou 1A2V1, kteří jsou poznat na první poslech i pohled. Dřív to byl takovej osmibitovej maras, se kterým nám ten kožešinovej tygří diamant fungoval, teď to zvukově snažím od osmibitu odtrhnout a směřuju spíš k masivnějším syntákům a živým nástrojům, které sampluju. „.

Výborně se Mirkovi a Janovi vede spojit všechny složky kapely. Ve vizuálech je cítit prvotní nastartování sprejema. Víím, že Mírek běhal jednu dobu po ulicích rodného Kolína jako běsný. Pracky až po lokty od barev. Grafitti je tu cítit, ale spíš jde o přirozený startovací mechanismus, než finální fázi. Nutnost se někde předehrát a ulice je pro tyto elektrikáře výborným cvičným polem. Jak jsem si všiml nabere kluci do týmu občas taky dalšího kumpána Ondru Šorma (s Mírem = www.strcprstskrzkrk.cz) a jejich kreace startují. Pěkné jsou taky rovné prodejní aktivity bandu. Jednou jsem Mirka potkal v hospodě, jak sedí a na sobě má jeden ze svých ještě horkých výrobků, růžovou mikinu s černou kresbou řádně naddimenzovaných svalů. Vše ok, jen mu na rukávu plandala velká zelená visačka s cenou 600,-kč. Kluci prostě prodávali své zboží, žádné prostoje, živé poutače.

Umanutí autorskou abecedou, nekonečné variace na logo bandu a nabitá vizualita, sem tam bájný jednorozec, flitr a blond. Silná kombinace zdánlivě nesourodého. Občas na vás z webu vystřelí černá chapadla nebo vykydne rovnou celý kýbl černého mazutu. Zelené banány, černá zimní bunda s bílým zipem, brýle s rudou pusou a okurky nebo Mírek jako asijský sumec. Labutě, solnička a holoubek v dlaních. A žijete rokoko roku 2010! Jejich regulérní debut „Dirty shape“ je oproti názvu vizuálně naopak pěkně čisté a férové. Dokonce s modernistickou červenobíločernou kombinací. Tím však veškerá podobnost s Karlem Teigem a spol. rychle končí. Písmové i jiné tvary se rozletí a leopard vše sežere, teda těsně před tím, než se projede na mořském koníkoví. Tak. A pokud si 1a2v1 chcete pozvat na domácí párty, potřebujete k tomu: 1x projector (projection is on stage) with entry for VGA cable, 1x big white space for projection on stage, 1x VGA cable (VJ is on stage, cable must be long), 1x table 150x60 cm (or bigger), 100 cm higher, 4x power points. Určitě si je pozvěte. Ochutnáte ráj!

Petr Babák, grafický designér

Priessnitz

„Krajina a její lidé, lidé a jejich hudba. Spojení v Priessnitz pro mě skoro hmatatelné. Syroví a přitom jemní, temní a přesto průzrační. Není potřeba nic přidávat, stačí opatřit jmenovkou“.

(Jiří Libánský)

Nikdy se mi z paměti nevykouří obraz, kdy s bráchou stojíme v černých hadrách značky intoš někde uprostřed brněnského Semilasa a na starý rumunský kazet'ák Transylvania nahráváme úvodní gotiku od Priessnitz. „Na horách taje sníh, řeka je studená a chladná, jako ty...“ A hned na to jedou Sny: „V noci se zdají sny a ráno se nechce vstávat...“ V Ondříčkově klipu kamera brousí jesenické kopce, vlhko, celá kapela běhá po vrcholcích jako šílená, v rukách jim vlají novoromantické prapory a sem tam se zpěvák ve velkém detailu dusí babiččinou peřinou. Oblaka sudetáckého peří jako v tom nejlepším Trautenberkovi... Priessnitz jsou nejmocnější právě na začátku jejich hraní, kdy Jeseníky sálají z každého slova, jeden hymnus za druhým – a to se týká i vizuální stránky tehdejších vinylů. Působivé, symbolů plné, většinou následně ještě manipulované fotografie Václava Jiráka, typy řezané ze vzorníků gotického stříhu a zvuk těch nejlepších kytarovek. Lišejníky a ranní kapky rosy, bouřky někde v dálce... Sólovka, šustění metliček, „skončíme v pekle, to víš...“ Vše v Semilasu proběhlo v očekávání kapely Bratrstvo, ještě větší naší tehdejší modly. Kazetu s oběma záznamy opatrujeme a způsobuje takové ty chvíle sdílení mezi klukama. Vydavatelství obou skupin, Legend režiséra Davida Ondříčka, vnucuje srovnání s legendárním labelem 4AD (Cocteau Twins, Dead Can Dance, This Mortal Coil), kde měl veškerý design na starosti Vaughan Oliver. Kapely z jednoho houfu, melancholie kape z každého slova a booklety – uuuu! Vizuální story, fotopříběhy, zvuk a obal v jednom šiku.

Hudba Priessnitz se ale postupně začíná vzdalovat gotickým náladovkám a vyráží rovnou směrem k popovému popu. Pódiový koncept je už naprosto civilní, žádné citace blyštivých paruk ani novoromantické rukavičky, budovatelské prapory nebo malůvky po obličejích. Vizualita se stává zvuku utahanou sestrou, jako na skluzavce až k propadáku, kde na vás z khaki plochy jede něco nakresleného s helmou a nulou mezi řidítkama. Obal Zero patří k těm, co hned po nákupu už ve výtahu vyrvete z boxu a těsně za dveřma pošlete rovnou do koše.

Záchrana přichází přestupem k labelu Escape, kde se o kabátky stará konstantní sestava: designér Jirka Libánský s režisérem Tomášem Luňákem a fotografem Dušanem Tománkem. Poslední, typograficky sice bezemoční, téměř neviditelná alba (Playlist, Stereo), kde i dost málo může být pořád hrozně moc, víš Jirko?, vytahují výborné dokumentárně atmosférické Tománkovy fotky. Horští býci, do šera a chladu vypouštějící z orosených monstrozder mastnou páru, vyfocení jakoby za chůze, pěkně z levé nohavice kalhot a ještě k tomu přes igelitku z Tesca. Krása! Tak se ptám, jak by Priessnitz vypadali, kdyby se na ně podíval někdo jiný?

Petr Babák, grafický designér